

اولویت بندی موانع پیش روی بانوان شاغل در انجام فعالیت های ورزشی استان البرز

ابوالفضل فراهانی: استاد، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

معصومه حسینی: استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

راضیه مرادی: دانشجوی دوره کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران - نویسنده رابط:

raziemoradi63@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۴/۱۱ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۱۰/۱۸

چکیده

زمینه و هدف: این پژوهش به منظور شناسایی موانع پیش روی بانوان در انجام فعالیت های ورزشی استان البرز انجام شده است. روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی و از شاخه تحقیقات میدانی بوده است. جامعه آماری تحقیق را کلیه زنان شاغل استان البرز تشکیل می دهند که به صورت تقریبی ۱۰۰۰۰۰ نفر می باشد. نمونه تحقیق بصورت تصادفی و با استفاده از جدول مورگان ۳۸۴ نفر بدست آمد. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه استاندارد بوده که از طریق ۳۱ گویه ۵ ارزشی سنجیده شده و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰.۹۰ تعیین گردید. عوامل بازدارنده مشارکت ورزشی در شش حوزه: (۱) فرهنگی و اجتماعی، (۲) اقتصادی، (۳) نیروی متخصص، (۴) نگرش خانواده، (۵) تجهیزات و امکانات، (۶) تبلیغات و رسانه ها بررسی شد. از طریق نرم افزار SPSS در ابتدا اطلاعات جمعیت شناختی آزمودنی ها (سن و رشته تحصیلی) با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و در ادامه به منظور اولویت بندی عوامل پرسشنامه و مقایسه اولویت بندی در گروه های سنی مختلف از آزمون های ناپارامتری فریدمن و کروسکال والیس استفاده شد.

نتایج: زندگی سازمانی با فشارهای روانی، استرس و خستگی ناشی از کار همراه است. اما زنان در سازمان ها برای مشارکت در بسیاری از زمینه ها به ویژه در برنامه ها و فعالیت های ورزشی با محدودیت هایی مواجه اند. به عبارت دیگر، عدم تحرک جسمانی دختران و بانوان یعنی محروم شدن بخش مهم جامعه از سلامت و بهداشت جسمانی و روانی، شادابی و کارایی لازم که بی شک لطمه های جبران ناپذیری را برای کل جامعه به دنبال خواهد داشت.

نتیجه گیری: نشان داد که عوامل بازدارنده اقتصادی و تجهیزات و امکانات جزء مهم ترین عوامل بازدارنده مشارکت در فعالیت های ورزشی زنان شاغل استان البرز می باشد و عامل مربوط به نگرش خانواده در اولویت آخر قرار دارد.

واژگان کلیدی: ورزش، فعالیت ورزشی، ورزش های همگانی

مقدمه

با تأثیرات گسترده، جایگاه و نقش خود را در اقتصاد، سلامتی افراد، گذراندن اوقات فراغت سالم و لذت بخش، روابط اجتماعی، پیشگیری از مفاسد اجتماعی و انحرافات اخلاقی رو به گسترش در جامعه و کاربردهای عدیده دیگر متجلی ساخته است (Hamidi 1979). برای این که کلیه افراد جامعه بتوانند بدنی سالم داشته باشند و با افزایش سن دچار فقر حرکتی و کم

ورزش نوعی بازی سازمان یافته و هدفمند است که در آن حرکت ها به منظور تقویت قوای جسمانی، افزایش روحیه و کسب مهارت اجرا می شود. امروزه ورزش به عنوان یک پدیده اجتماعی در دنیا و از جمله در کشور ما پذیرفته شده است و با استقبال خوبی روبرو گردیده و به عنوان ابزاری چند بعدی

استعدادهای آنان را هموار ساخت تا امکان حضور موثر آنها در فرآیند توسعه پایدار در زمینه‌های مختلف اجتماعی میسر شود و زمینه مشارکت موثر آنان در توسعه فرهنگی فراهم آید (Bargharar 2006). با توجه به این که نیمی از جمعیت کشورمان را زنان تشکیل می‌دهند و به اذعان همه روانشناسان اجتماعی و کارشناسان امر، جامعه سالم بر پایه خانواده‌ی سالم بنا نهاده می‌شود و رکن اصلی خانواده را نیز زنان و مادران تشکیل می‌دهند و با توجه به گسترش روز افزون اختلالات روانی در جامعه به خصوص در میان بانوان که از طرفی مادران این سرزمین به شمار می‌روند ممکن است به علت احساس مسئولیت بیشتر نسبت به افراد خانواده، استرس‌های خاص شغلی و مسائل دیگر، تحت فشارهای روانی زیاد و در معرض آسیب‌های روحی و جسمی قرار گیرند. Khodadadi et al. (2009).

بر اساس تحقیقات انجام گرفته بر روی موانع و مشکلاتی که پیش روی بانوان در انجام فعالیت ورزشی وجود دارد و همچنین عوارض شناخته شده ناشی از بی تحرکی بانوان که قشر مهمی از جامعه را تشکیل می‌دهند و با شناخت جایگاه اساسی زن در جامعه بخصوص بانوان شاغل که با مصائب و مشکلات بیشتری نسبت به بانوان خانه دار روبرو هستند، بنابراین مسئولان امر باید زمینه‌های لازم را برای حضور بیشتر و فعالانه این قشر از جامعه را در عرصه ورزش فراهم سازند. نصیری در تحقیقی درباره توصیف علل عدم مشارکت ورزشی دختران دانشگاه بوعلی سینای همدان به نتایجی دست یافت که نشان داد، به ترتیب در حیطه اقتصادی: گرانی وسایل ورزشی، در حیطه فرهنگی و اجتماعی: نداشتن همراه در حین پرداخت به ورزش، در حیطه مدیریتی: عدم امکانات ورزشی در خوابگاه‌ها، در حیطه خانوادگی: ارجحیت دادن به مسائل درسی و در بخش مسائل متفرقه کمبود وقت و در کل پنج حیطه بررسی شده، مشکلات خانوادگی مهم‌ترین علت عدم مشارکت ورزشی دانشجویان دختر این دانشگاه بود، عنوان شد Nasiri

حرکتی و از کار افتادگی نشوند، نیاز است تا در مراحل مختلف زندگی به طور موثر و مطلوب از آمادگی جسمانی در حد اولیه برخوردار باشند (Safari Shali 2002). صدارتی بیان نمود که بیش از ۳۸٪ زنان ایرانی در فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کنند و انگیزه مشارکت آنها در ورزش به ترتیب اولویت عبارتند از: سلامتی، تقویت روحیه، علاقه به ورزش، لاغر شدن و پر کردن اوقات فراغت (Sedarati 2009). Flannagan در پژوهش تحقیقی خود اظهار می‌دارد که حدود یک سوم از ورزشکاران دانشگاه را زنان تشکیل می‌دهند. با این وجود آنها کمتر از ۲۶٪ بودجه ورزشی دانشگاه را به خود اختصاص می‌دهند (Flannagan 2002).

تحقیقات و مشاهدات علمی بیانگر این است که بانوان در آمادگی‌های جسمانی، وضعیت قامت از سطح نامطلوبی برخوردار هستند، و با توجه به حفظ ارزش‌های اسلامی و ملاحظات فرهنگی محدودیت حرکتی مضاعفی نسبت به آقایان دارند. کارشناسان معتقدند فقدان فعالیت بدنی و ورزشی موجب رشد نیافتن و تضعیف کشش کلیه عضلات ناحیه شکم می‌شود که خود عامل اصلی دردهای پشت به دنبال بارداری است (Naderian and Hashemi 2010). مطالعات انجام شده نشان می‌دهد برخی از موانعی که بر شرکت زنان در فعالیت‌های ورزشی اثر می‌گذارد بیماری‌ها و عوارض حاصل از آن است. چرا که زنان از ساختار جسمانی ظریف‌تری برخوردارند و احتمال خطرات بیشتری را در مقابله با بی تحرکی و کم کاری دارند (Hashemi 2007). Bush. در مقاله خود اشاره دارد زنانی که در فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کنند، به طور کلی اعتماد به نفس بالایی دارند و مریبان آنها می‌گویند که آنها افرادی اجتماعی‌تر هستند و کمتر خجالتی و گوشه‌گیر هستند (Bush 2001).

از آنجایی که زنان نیمی از منابع انسانی موثر در توسعه جوامع را تشکیل می‌دهند، لذا در برنامه‌های توسعه اقتصادی- اجتماعی و فرهنگی باید راه‌های استفاده بهتر از توانایی‌ها و

رسید که موانع فرهنگی- اجتماعی نقش مهمی در مشارکت بانوان در ورزش ایفا می کند (Saini 2012).

بنابراین ضرورت دارد تا مسئولان امر شرایط و زمینه‌های لازم را برای حضور بیشتر و فعالانه زنان در عرصه ورزش فراهم سازند. در این راستا باید با بررسی‌های اولیه، مسائل و مشکلات موجود در این راه شناسایی و با رفع این موانع گام موثری در ارتقای سطح ورزش زنان برداشته شود. لذا با توجه به موارد ذکر شده و همچنین مرور پژوهشهای صورت گرفته در این خصوص، این تحقیق به دنبال پاسخگویی به این سؤال است که موانع اصلی پیش روی بانوان در انجام فعالیت های ورزشی استان البرز چیست؟ و هریک از این موانع از چه اولویتی برخوردارند؟

روش کار

تحقیق از نوع توصیفی و از شاخه تحقیقات میدانی بوده است. جامعه آماری پژوهش، کلیه زنان شاغل در استان البرز بوده اند که طبق آماري که از مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۴ اخذ شد، ۱۰۰۰۰۰ نفر گزارش شده اند. نمونه آماری تحقیق با استفاده از جدول مورگان ۳۸۴ نفر به صورت تصادفی انتخاب شد. ابزار اندازه گیری، پرسشنامه استاندارد (Naderian and Hashemi 2010) بوده که در آن علاوه بر اطلاعات جمعیت شناختی به شکل توصیفی و دو ارزشی، نظر پاسخگویان راجع به عوامل بازدارنده مشارکت ورزشی از طریق ۳۱ گویه ۵ ارزشی سنجیده شده است. روایی صوری این پرسشنامه با بهره گیری از متون تخصصی و با نظر استادان و کارشناسان و متخصصان این حوزه مورد تأیید قرار گرفته است. برای به دست آوردن پایایی پرسشنامه حاضر از روش پایایی همسانی درونی استفاده شده که در نهایت با کسب ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰٪ از نظر پایایی نیز مناسب تشخیص داده شد. با استفاده از داده های به دست آمده از تحقیق، داده‌ها از طریق نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در ابتدا اطلاعات جمعیت شناختی آزمودنی‌ها (سن،

عشقلی در تحقیقی بر دانشجویان دختر دانشگاه آزاد ورامین به بررسی علل عدم مشارکت ورزشی دانشجویان پرداخت و به این نتیجه رسید که مهم ترین عامل عدم مشارکت ورزشی آن‌ها به ترتیب عبارتند از: سختگیری استادان و فشرده‌گی درس، نامناسب بودن وقت فعالیت‌ها، فضاها و اماکن ورزشی، نداشتن وقت آزاد، دوری از مکان‌های ورزشی، عدم توجه مسئولین به ورزش، کمبود وسایل و امکانات ورزشی (Eshghali 2010). میرغفوری در تحقیقی با عنوان بررسی و تحلیل مسائل و مشکلات مؤثر بر مشارکت زنان در فعالیت های ورزشی به این نتیجه رسید که پنج بعد اجتماعی، فرهنگی، شخصی، خانوادگی و امکاناتی- اقتصادی به عنوان موانع مؤثر بر مشارکت کمتر زنان در ورزش شناسایی شد (Mirghafori et al. 2010). مؤتمنی در تحقیقی با عنوان شناسایی و اولویت بندی موانع پیش‌روی بانوان در انجام فعالیت‌های ورزشی به این نتیجه رسید که بانوان مسئولیت و مشارکت بیشتری در امر برنامه‌ریزی‌های ورزشی داشته باشند و بودجه مناسب و برابری با آقایان به آن‌ها اختصاص یابد، همچنین بایستی مسئولین ورزشی کشور در صدد حل مشکلات اجتماعی به ویژه تغییر فرهنگ مرد محوری باشند. لازم است تا با تبلیغات گسترده و هدفمند، هزینه‌های ورزشی را جزء لاینفک سبد مصرفی خانوارهای ایرانی قرار داد (Purath, Motameni et al. 2015). در تحقیقی با عنوان مداخله مختصری جهت افزایش فعالیت جسمانی در زنان شاغل بی‌تحرك به این نتیجه رسید که زنان فعال، اضافه وزن کمتری دارند و کلسترول خون آنها پایین تر است و این افراد علی رغم اینکه عوامل بازدارنده زمانی و مکانی در مشارکت آنها تأثیر می گذارد، اما برنامه ریزی وقت و زمان و نیز یافتن فعالیت‌های ورزشی مناسب که در شرایط بد بتوانند در آن شرکت کنند، بر این عوامل بازدارنده غلبه می‌کند.

(Purath et al. 2006). Saini در تحقیقی با عنوان مشارکت دختران در بازیها و فعالیت‌های بدنی به این نتیجه

نتایج جدول ۶ نشان می‌دهد، نبودن تشکیلات ورزشی در محل کار با میانگین رتبه ای ۳/۶۱ در اولویت اول و مشکل ایاب و ذهاب جهت استفاده از اماکن ورزشی با میانگین رتبه‌ای ۲/۷۰ در اولویت آخر قرار دارد.

نتایج جدول ۷ نشان می‌دهد، ضعف اطلاع رسانی اداره با میانگین رتبه ای ۲/۱۲ در اولویت اول و پوشش نامناسب خبرگزاری‌ها از ورزش بانوان به ویژه کارمندان با میانگین رتبه- ای ۱/۹۲ در اولویت آخر قرار دارد.

نتایج جدول ۸ نشان می‌دهد، که به غیر از عوامل بازدارنده مربوط به نگرش خانواده و نیروی متخصص در سایر عوامل بازدارنده تفاوت معناداری در اولویت بندی عوامل بین گروه‌های سنی مختلف وجود دارد.

بحث

زندگی سازمانی با فشارهای روانی و خستگی ناشی از کار همراه است. در چنین شرایطی متخصصان علوم رفتاری در سازمانها و ادارات، تفریحات ورزشی را به عنوان وسیله ای مؤثر و مطلوب برای تأمین تفریح سالم، شادابی و نشاط ذکر می‌کنند تا ضمن بالا بردن توان کاری، برای رشد و توسعه جنبه های اخلاقی، روانی و اجتماعی افراد نیز مؤثر واقع شود. اما زنان در سازمانها برای مشارکت در بسیاری از زمینه ها به ویژه در برنامه ها و فعالیت‌های ورزشی با محدودیت‌هایی مواجه اند. در این مطالعه عوامل بازدارنده مشارکت ورزشی در شش حوزه: (۱) فرهنگی و اجتماعی، (۲) اقتصادی، نیروی متخصص، (۴) نگرش خانواده، (۵) تجهیزات و امکانات، (۶) تبلیغات و رسانه ها مورد بحث قرار گرفت. به عبارت دیگر، عدم تحرک جسمانی دختران و بانوان یعنی محروم شدن بخش مهم جامعه از سلامتی و بهداشت جسمانی و روانی، شادابی و کارایی لازم که بی شک لطمه‌های جبران ناپذیری برای کل جامعه به دنبال خواهد داشت.

رشته تحصیلی و غیره) با استفاده از روش‌های آماری توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. از آنجایی که توزیع داده‌ها نرمال نبود به منظور اولویت بندی عوامل پرسشنامه و مقایسه اولویت بندی در گروه‌های سنی مختلف از آزمون‌های ناپارامتری فریدمن و کروسکال والیس استفاده شد.

نتایج

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که عامل اقتصادی با میانگین رتبه‌ای ۴/۵۷ از دیدگاه زنان شاغل در اولویت اول قرار دارد. در ادامه موانع مربوط به تجهیزات و امکانات و نیروی متخصص به ترتیب با میانگین رتبه‌ای ۳/۸۱ و ۳/۸۰ در اولویت‌های دوم و سوم قرار دارد و عامل مربوط به نگرش خانواده نیز با میانگین رتبه ۱/۹۸ در اولویت آخر قرار دارد.

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد، اولویت دادن کار به ورزش با میانگین رتبه ای ۶/۸۳ در اولویت اول، و همچنین نگرش نامناسب همکاران به ورزش بانوان و قید و بندهای مذهبی، فرهنگی و اجتماعی به ترتیب با میانگین رتبه ای ۴/۰۶ و ۳/۹۹ در اولویت‌های آخر قرار دارد.

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد، بالا بودن هزینه ورودی اماکن ورزشی با میانگین رتبه ای ۲/۷۴ در اولویت اول و هزینه کردن بودجه ورزش در جاهای دیگر با میانگین رتبه‌ای ۲/۱۹ در اولویت آخر قرار دارد.

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد، توزیع نامناسب مربی برای ورزش‌های مورد علاقه کارمندان با میانگین رتبه ۳/۲۴ در اولویت اول و بروز مشکلات جسمانی بر اثر تمرینات غیرعلمی با میانگین رتبه ۲/۶۲ در اولویت آخر قرار دارد.

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد، موافق نبودن خانواده با حضور در اردوها یا سفرهای ورزشی با میانگین رتبه ای ۲/۸۲ در اولویت اول و نگرش منفی شوهر نسبت به فعالیت‌های ورزشی با میانگین رتبه ای ۲/۲۰ در اولویت آخر قرار دارد.

نتیجه گیری

نتایج تحقیق نشان می‌دهد عوامل بازدارنده اقتصادی مهم ترین عامل بازدارنده در انجام فعالیت ورزشی بانوان استان البرز و موانع مربوط به تجهیزات و امکانات و نیروی متخصص در اولویت های دوم و سوم قرار داشتند که با نتایج سایر تحقیقات مبنی بر در اولویت قرار داشتن عوامل بازدارنده اقتصادی و امکانات در انجام فعالیت های ورزشی بانوان همخوانی دارد (Motameni et al. 2015; Piraste et al. 2012; Shariati et al. 2012). تجزیه و تحلیل داده های تحقیق نشان می‌دهد، اولویت دادن کار به ورزش و اهمیت ندادن مسئولان اداره به ورزش بانوان کارمند در اولویت های اول و دوم عوامل بازدارنده ی فرهنگی- اجتماعی قرار دارند که با نتیجه تحقیق نادریان و سلطانی (Nadrian and Hashemi 2010; Soltani et al. 2013) مبنی بر در اولویت قرار دادن کار به ورزش همخوانی دارد.

نتایج تحقیق نشان داد بالابودن هزینه ورودی اماکن ورزشی در اولویت اول عوامل بازدارنده اقتصادی قرار دارد که با نتیجه ی برخی تحقیقات (Motameni et al. 2010; Naderian and Hashemi 2015). مبنی بر وجود موانع اقتصادی به عنوان عامل بازدارنده ی اصلی مشارکت ورزشی بانوان همخوانی داشته ولی با نتیجه تحقیق سلطانی (Soltani et al. 2013) همخوانی ندارد. علت عدم همخوانی با تحقیق سلطانی می تواند ناشی از تفاوت در آزمودنی های تحقیق باشد. نتایج تحقیق نشان داد، توزیع نامناسب مربی برای ورزش های مورد علاقه کارمندان در اولویت اول عوامل بازدارنده ی مربوط به نیروی متخصص قرار داشت که با نتیجه ی تحقیق (Naderian and Hashemi 2010) مبنی بر توزیع نامناسب مربی برای ورزش های مورد علاقه کارمندان همخوانی دارد. طبق یافته

های این تحقیق میتوان با آموزش بیشتر و توزیع بهتر مربیان زن مشارکت ورزشی زنان در جامعه افزایش داد. همچنین موافق نبودن خانواده با حضور در اردوها یا سفرهای ورزشی در اولویت اول عوامل بازدارنده ی مربوط به نگرش خانواده قرار داشت که با تحقیق (Soltani et al. 2013) همخوانی داشته ولی با تحقیق (Moshkelgosha 2007) مبنی بر نگرش منفی خانواده در انجام فعالیت های ورزشی همخوانی ندارد. در تحقیق حاضر بطور کلی عامل بازدارنده ی مربوط به نگرش خانواده از دیدگاه زنان شاغل در اولویت آخر عوامل بازدارنده قرار داشت. به نظر میرسد افزایش سطح آگاهی عمومی جامعه نسبت به مشارکت ورزشی بانوان و اثرات مفید آن و همچنین انعکاس فعالیت های ورزشی بانوان در رسانه های مختلف در نگرش خانواده ها به ورزش بانوان تغییر ایجاد کرده است. بنابراین می‌توان گفت نگرش خانواده به مشارکت ورزشی بانوان مثبت شده است. با این حال در بعضی از تحقیقات همچنان نگرش خانواده به عنوان مهم ترین عامل بازدارنده ی مشارکت ورزشی مطرح شده است. بررسی ها نشان می‌دهد زنان از کنترل شدید اعضای خانواده و بایدها و نبایدهای ایشان ناراحت هستند (Moshkelgosha) (2007).

بررسی ها نشان می دهد نبودن تشکیلات ورزشی در محل کار و کمبود اماکن ورزشی در محل سکونت در اولویت های اول و دوم عوامل بازدارنده ی مربوط به تجهیزات و امکانات قرار دارند که با نتایج تحقیق (Naderian and Hashemi 2010; Keshkar 2007; Soltani et al. 2013; Piraste et al. 2012; Shariati et al. 2012) مبنی بر در اولویت قرار داشتن موانع امکاناتی همخوانی دارد. نتایج تحقیق نشان داد ضعف اطلاع رسانی اداره مهمترین عامل بازدارنده ی مربوط به تبلیغات و رسانه ها می باشد که بانیجه تحقیق (Sallis et al. 1998) مبنی بر نقش تبلیغات و رسانه ها همخوانی دارد.

جدول ۱- نتایج آزمون فریدمن جهت اولویت بندی موانع اصلی ورزش بانوان کسب شده: درخصوص فعالیت های ورزشی بانوان شاغل استان

البرز (تعداد= ۳۸۴)

اولویت	میانگین رتبه ای	میانگین	عوامل بازدارنده
۱	۵۷/۴	۴۲/۳	اقتصادی
۲	۸۱/۳	۰۸/۳	تجهیزات و امکانات
۳	۸۰/۳	۰۷/۳	مربوط به نیروی متخصص
۴	۴۵/۳	۹۷/۲	تبلیغات و رسانه‌ها
۵	۳۹/۳	۹۰/۲	فرهنگی اجتماعی
۶	۹۸/۱	۲۲/۲	مربوط به نگرش خانواده

جدول ۲- توصیف داده‌های مربوط به عوامل بازدارنده اقتصادی و تعیین اولویت آنها بر اساس میانگین کسب شده: در خصوص فعالیت‌های ورزشی بانوان شاغل استان البرز (تعداد= ۳۸۴)

اولویت	میانگین رتبه ای	درصد پاسخ‌ها (زیاد و خیلی زیاد)	عامل
۱	۲/۷۴	۶۷/۰	بالابودن هزینه ورودی اماکن ورزشی
۲	۲/۶۸	۶۳/۰	درآمد پایین کارمندان
۳	۲/۳۹	۵۸/۵	عدم حمایت مالی سازمان از ورزش بانوان کارمند
۴	۲/۱۹	۴۵/۵	هزینه کردن بودجه ورزش در جاهای دیگر

جدول ۳- توصیف داده های مربوط به عوامل بازدارنده نیروی متخصص و تعیین اولویت آنها بر اساس میانگین کسب شده: درخصوص فعالیت های ورزشی بانوان شاغل استان البرز (تعداد= ۳۸۴)

اولویت	میانگین رتبه ای	درصد پاسخ ها	
		(زیاد و خیلی زیاد)	عامل
۱	۳/۲۴	۴۹/۰	توزیع نامناسب مربی برای ورزش های مورد علاقه کارمندان
۲	۳/۲۲	۴۹/۵	کمبود مربیان زن کارآموده
۳	۳/۰۶	۳۸/۰	آشنا نبودن مربیان زن با علوم و فنون نوین ورزشی
۴	۲/۸۶	۳۴/۵	مناسب نبودن فعالیتهای ورزشی ارائه شده بانیز شرکت کنندگان
۵	۲/۶۲	۳۷/۰	بروز مشکلات جسمانی بر اثر تمرینات غیرعلمی

جدول ۴- توصیف داده های مربوط به عوامل بازدارنده نگرش خانواده و تعیین اولویت آنها بر اساس میانگین کسب شده: درخصوص فعالیت های ورزشی بانوان شاغل استان البرز (تعداد= ۳۸۴)

اولویت	میانگین رتبه ای	درصد پاسخ ها	
		(زیاد و خیلی زیاد)	عامل
۱	۲/۸۲	۳۸/۵	موافق نبودن خانواده باحضور در اردوها یا سفرهای ورزشی
۲	۲/۶۰	۵۵	ممانعت والدین از شرکت در فعالیت های ورزشی
۳	۲/۳۹	۱۹/۵	عدم توافق خانواده در مورد ساعات پیشنهادی فعالیت های ورزشی
۴	۲/۲۰	۸/۰	نگرش منفی شوهر نسبت به فعالیت های ورزشی

جدول ۵- توصیف داده های مربوط به عوامل بازدارنده تجهیزات و امکانات و تعیین اولویت آنها بر اساس میانگین کسب شده: درخصوص فعالیت های ورزشی بانوان شاغل استان البرز (تعداد= ۳۸۴)

اولویت	میانگین رتبه ای	درصد پاسخ ها	
		(زیاد و خیلی زیاد)	عامل
۱	۳/۶۱	۶۲/۵	نبودن تشکیلات ورزشی در محل کار
۲	۳/۰۳	۴۹/۵	کمبود اماکن ورزشی در محل سکونت
۳	۲/۸۴	۴۱/۰	کمبود وسائل ورزشی مورد نیاز
۴	۲/۸۱	۴۲/۵	نداشتن آگاهی از اماکن ورزشی مناسب بانوان
۵	۲/۷۰	۳۸/۰	مشکل ایاب و ذهاب جهت استفاده از اماکن ورزشی

جدول ۶- توصیف داده های مربوط به عوامل بازدارنده تبلیغات و رسانه ها و تعیین اولویت آنها بر اساس میانگین کسب شده: درخصوص فعالیت های ورزشی بانوان شاغل استان البرز (تعداد= ۳۸۴)

اولویت	میانگین رتبه ای	درصد پاسخ ها	
		(زیاد و خیلی زیاد)	عامل
۱	۲/۱۲	۴۵/۵	ضعف اطلاع رسانی اداره، مانع آگاهی یافتن به موقع از فعالیت های ورزشی شده است
۲	۱/۹۶	۴۶/۰	نبودن برنامه های تلویزیونی ورزشی زنان به ویژه کارمندان
۳	۱/۹۲	۳۸/۵	پوشش نامناسب خبرگزاریها از ورزش بانوان به ویژه کارمندان

جدول ۷- آزمون کروسکال والیس جهت مقایسه گروه های سنی مختلف (تعداد = ۳۸۴)

معناداری	درجات آزادی	خی دو	میانگین رتبه	N	گروه های سنی	عوامل بازدارنده
۰/۰۱۵	۳	۱۰/۴۷	۱۰۹/۵۵	۹۵	زیر ۳۰ سال	فرهنگی اجتماعی
			۹۷/۶۴	۱۷۵	۳۱ تا ۴۰ سال	
			۱۱۵/۰۹	۷۲	۴۱ تا ۵۰ سال	
			۶۲/۳۸	۴۲	بالای ۵۰ سال	
۰/۰۴۲	۳	۸/۱۸	۱۱۸/۴۹	۹۵	زیر ۳۰ سال	اقتصادی
			۹۸/۷۹	۱۷۵	۳۱ تا ۴۰ سال	
			۹۱/۹۷	۷۲	۴۱ تا ۵۰ سال	
			۷۶/۳۸	۴۲	بالای ۵۰ سال	
۰/۰۸۹	۳	۶/۵۱	۹۲/۳۸	۹۵	زیر ۳۰ سال	مربوط به نیروی متخصص
			۱۱۰/۰۵	۱۷۵	۳۱ تا ۴۰ سال	
			۹۱/۸۵	۷۲	۴۱ تا ۵۰ سال	
			۸۰/۱۲	۴۲	بالای ۵۰ سال	
۰/۳۷۵	۳	۳/۱۰	۱۱۲/۹۹	۹۵	زیر ۳۰ سال	مربوط به نگرش خانواده
			۹۶/۴۲	۱۷۵	۳۱ تا ۴۰ سال	
			۹۴/۵۳	۷۲	۴۱ تا ۵۰ سال	
			۱۰۲/۶۲	۴۲	بالای ۵۰ سال	
۰/۰۲	۳	۹/۸۶	۱۱۶/۶۸	۹۵	زیر ۳۰ سال	تجهیزات و امکانات
			۱۰۱/۶۲	۱۷۵	۳۱ تا ۴۰ سال	
			۸۹/۴۷	۷۲	۴۱ تا ۵۰ سال	
			۶۸/۴۷	۴۲	بالای ۵۰ سال	
۰/۰۴۷	۳	۷/۹۳	۱۰۷/۵۷	۹۵	زیر ۳۰ سال	تبلیغات و رسانه ها
			۱۰۲/۲۳	۱۷۵	۳۱ تا ۴۰ سال	
			۷۶/۶۲	۷۲	۴۱ تا ۵۰ سال	
			۱۱۷/۷۵	۴۲	بالای ۵۰ سال	

References

- Bargharar, M., 2006. A survey on status for specialized manpower in sport entities, dissertation of Master's Degree Program, Isfahan University.
- Bush, L., 2001. Environment may play role in whether youth benefit from sports participation, *Journal physical activity*, **20**(2), pp. 69-82.
- Eshghali, H., 2010. A survey on non-participation of girl students of Islamic Azad University, Varamin branch, on extracurricular for sport activities, dissertation of Master's Degree Program, faculty of physical education, university of Tehran.
- Flanngan, K., 2002. Gender barriers in sport, woman sport and film student paper, *Research Quarterly for exercise and sport*, **74**(3), pp. 313-319.
- Hamidi, M., 1997. Management of sport entities, 2nd edition, Tehran: Publication of Payame Noor University; 1997, P. 21.
- Hashemi, H., 2007. *A survey on deterrent factors for sport participation of working women and providing effective strategies in this respect*. Dissertation of Master's Degree Program, Islamic Azad University, Kharsegan Isfahan branch.
- Keshtkar, S., 2007. *Reviewing deterrent factors on non-participation of women in sport and recreative activities in Tehran*. A dissertation for Doctorate Degree, university of Tarbiat Modares in Tehran.
- Khodadadi, MR., Moharam Zadeh, M. and Ghorbanzadeh, B., 2009. *A survey on mental hygiene and physical fitness factors, instructors in high school grade, Marand County*. The summary of essay of the first specialized congress of physical education and sport sciences, Education Dept. of western Azerbaijan, Jan. 2009.
- Motameni, A., Hemmati, A. and Moradi, H., 2015. Identification and prioritizing the obstacles for women to do sport activities. *Study on sport management*. **6**(24), pp. 111-130.
- Mirghafouri, SH., Sayadi Toranlu, H. and Mirfakhrodini, SH., 2010. A survey and analyze of the effective issues and problems on women participation in sport activities case study: girl student of Yazd university. *Sport management*. pp. 83-100.
- Moshkel Gosha, E., 2007. Obstacles for women in sport participation and their relation to motivation. Dissertation of Master's Degree Program, Isfahan University.
- Naderian, M. and Hashemi, H., 2010. A survey on the relation of motivation to the cooperation's obstacles of women in Isfahan city, research deputy for Isfahan University, research plan of Isfahan University.
- Nasiri, M., 2008. *Description of the reasons for non-participation on sport activities of girls of Avicenna University – Hamedan and on kinetic and sport activities*, dissertation of Master's Degree Program, faculty of physical education, Tehran Tarbiat Moalem University.
- Pirasteh, A., Johari, Z., Khaladi, N. and Zafarghandi, N., 2012. Effective environmental factors on physical activity as well as promotion of health of students of medical group, domicile at dormitory according to cognitive and social theory, *scientific and research journal of Alborz medical sciences university, first period*, **3**.
- Purath, J., Michaels, M.A., McCabe, G. and Wilbur J., 2006. A Brief Intervention to Increase physical Activity in Sedentary Working Women Une intervention ponctuelle en vue d'accroitre l'activite physique ches les travailleuses sedentaires, *CJNR. Canadian Journal of Nursing Research*. **36**(1), pp. 76-91.
- Saini, R., 2012. A study on Girls participation in Games and physical Activities: socio-cultural Hindrances, University college of Education, kurukhetra university

kurukshetra, Golden research thought, 1, ISSUE-IX.

Safari Shali, R., 2002. the impact and position of public participation on physical education and girl pupils on sport, congress for determination of position of physical education and girl pupils on sport. *Ministry of education of physical education deputy and good health*, pp. 89-333.

Sallis, J.F., Bauman, A. and Pratt, M., 1998. Environmental and policy intervention to promote physical activity. *American Journal of preventive Medicine*, 15, pp. 379-836.

Sedarati, M., 2009. *A survey on the rate of accessibility of the women to the sport*

productions and services provided throughout the world, research plan, research deputy for Azahra University.

Shariati, M., Salsali, S., Moeinbirad, S. and Nikravan, F., 2012. The study of problems & barriers of female students for the sport participation in Mashhad City, *procedia-social and Behavioral ciences*, pp. 28-30.

Soltani M., Zarei, A. and Ganjouei, F., 2013. *A study on participation of women aged 30-50 on sport and recreative activities in Tehran city*. A dissertation of Master's Degree, Azad university, central branch of Tehran.

Prioritization of Deterrents to Women's Participation in Sport Activities in Alborz Province, Iran

Farahani, A., Ph.D. Professor, Department of Sport Management, Payame Noor University, Tehran, Iran

Hosseini, M., Ph.D. Assistant Professor, Department of Sport Management, Payame Noor University, Tehran, Iran

Moradi, R., MSc. Student, Department of Sport Management, Payame Noor University, Tehran, Iran-

Corresponding Author: Raziehmoradi63@gmail.com

Received: Jul 2, 2016

Accepted: Jan 8, 2017

ABSTRACT

Background and Aim: This study was conducted to identify deterrents to women's participation in sport activities in Alborz Province, Iran.

Materials and Methods: This was a descriptive field study. The statistical population was all the working women in Alborz province, Iran, approximately 100000, from among whom a random sample of 384 was drawn based on Morgan table. A standard questionnaire designed with 31 5-choice items, whose reliability had been determined (Cronbach Alpha coefficient 90%), was used for gathering data. The deterrent factors for participation of the women in sports were determined in six areas, namely, cultural and social; economic; specialist manpower; family attitude; equipment and facilities; media and advertisement. The descriptive demographic data on the subjects (age, educational field, etc.) were first analyzed using the SPSS software, followed by nonparametric analysis using the Friedman and Kruskal- Wallis tests to prioritize questionnaire items as well as compare priorities in various age groups.

Results: Organizational life creates mental pressure, stress and tiredness in the work environment. Furthermore, women working in an organization are faced with restrictions in many areas, especially as regards participation in sport activities and programs. The resulting immobility among girls and women would mean physical and mental health deprivation, as well as unhappiness and low work efficiency, of an important segment of the society, which would lead to irreparable damage to the whole society.

Conclusion: Based on the findings it can be concluded that the most important deterrent factors for participation of working women in sport activities in Alborz Province are economic factors and equipment and facilities. Family attitude was found to be the least important deterrent.

Keywords: Sport, Sport Activities, Public Sport